

KÖZÉRTDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.
TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számításal, díjszabás szerint.

Felölös szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

A kivándorlás, különös tekintettel vármegyénkre.

Az ember öröktől fogva vándorolt ki, vándorolt be és vitte magával anyagi és szellemi kincseit egyik helyről a másikra.

Sajátságos, hogy ezt az akár egyesek, akár csoportok, vagy tömegek részéről öröktől fogva tartó mozgást, vándorlást sohasem az előrehaladás, a művelődés után való vágyakodás idézte elő. Bármily távol visszafelé követjük is az emberiség történetét, két kényszerítő ok volt az, amely az embert helyéből való mozdulásra készítette. Az egyik a *jóok*: az élelemszerzés, vagyis a *létfenntartás*. A másik ennek közvetlen folyománya: az *erőszak*, vagyis, amikor a létfenntartás miatt az erősebb fél a gyengébbet kiszorítja, mozdulásra, vándorlásra kényszeríti.

Maga a vándorlás tehát, akár önként, akár erőszak folytán jött létre, voltaképpen nem más volt a múltban s nem más jelenleg sem, mint az, természetes állati ösztön, a létfenntartási küzdelem érdekes epizódja.

Amde amennyire az embereknek törzsekbe, majd kisebb-nagyobb államba való alakulását a lehető távol időkre visszamenőleg ismerjük s e törzsi vagy állami szervezetek életét vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, majd mindannyi korán felismerte a ki, be és visszavándorlásnak a törzsre vagy államra való káros avagy hasznos voltát s e miatt ezeket nemcsak *korlátozta*, hanem még *irányította* is.

Ezt a korlátozást és irányítást a különböző törzsi vagy állami szervezetek különböző módon hajtották végre. A régi nomád törzsszervezetek gyakran önként verődtek össze; ha önkéntes csatlakozó vagyis bevándorló nem akadt, egyszerűen hóditottak. Első királyunk sz. István megnyitotta Magyarországot kapuit a bevándorlóknak. A régi törzsszervezetek a belőlük kiválni, tőlük kivándorolni akarókat erőszakkal tartották vissza, üldözték, visszahajtották. Attila üldözte és üldöztette megszőkött alattvalóit. Közismeretű kicsiny kiadásban a rabszolgatartás és nálunk a lekötött jobbágság. Az irányításra, vagyis visszavándorlásra fényes példák a föníciaiak és karthágóiak, kik polgárait majd csaknem kötött irányban küdték szerte a világba, oly kötelezettséggel, hogy szerendő anyagi vagyonukat visszahozzák, szellemi tapasztalataikat pedig otthon elbeszéljék; ezeket arany betűkkel vésték fel s behelyezték isteneik templomaiba. Közismeretek a régi czéhrendszernek a vándorlásra kötelező szabályzatai.

A régieknek ez a korlátozó és irányító szokása, mintegy törvénynyé válva, sőt már ma törvénybe is iktatva mai napig fennmaradt.

Amint a régi államszervezetekre, úgy a mai államokra s így hazánkra nézve is tehát igen fontos és lényeges közgazdasági kérdés az, vajjon a kivándorlók visszatérők-e vagy nem? Ha visszatérők, mit hoznak magukkal, mekkora nemzeti vagyonnal gyarapítják az országot? ha pedig végleges kivándorlók, mekkora nemzeti vagyonnal károsítják meg az országot, avagy kiegyen-

lítő kárpótlásul legalább egyenlő értékű bevándorlás történik-e?

Ezen szempontokból kívánom a szűkebb hazából, Tolnavármegyéből történt kivándorlásokat vizsgálni a rendelkezésre álló adatok és tapasztalatok nyomán.

Amint hazánkra általában, úgy vármegyénkre nézve különösen a következő kérdésekre kellene megfeln:

1. A vármegye lakosai közül hányan és minő foglalkozásbeliek kértek utlevelet és vándoroltak ki?

2. Mi készítette őket a vándorlásra: a) egyszerű létfenntartás; b) ennek magasabb foka, a vagyonszerzés; c) ismeretek szerzése?

3. Mennyi nemzeti, szűkebben mondva vármegyei vagyont vittek magukkal ember erőben, egyéb anyagi vagyonban?

4. Visszatérők-e vagy végleges veszteségek?

5. Ha visszatérők, minő és mekkora anyagi vagy szellemi vagyont hoznak a vármegyének?

6. Ha véglegesen távozó, mekkora a szűkebb vármegyei vagyonvesztés ember erőben és egyéb vagyonban?

7. Kiegyenlítődik-e ezen veszteség legalább egyenértékű bevándorlással?

8. Nyereséggel vagy veszteséggel zárható-e a kivándorlás vármegyénkre nézve?

Mindezen kérdésekre adandó feleletekre adataimat legnagyobb részben az országos statisztikai hivatal kiadványaiból, részben, mióta az utleveleket a vármegye állítja ki itthoni tapasztalatokból veszem.

1. Az országos statisztikai hivatal adatai szerint az 1904. év folyamán vármegyénk területéről kivándorolt 1671 egyén; ezek közül 1613 férfi, 58 nő, 12 fiu és 20 leánygyermek. Az 1905-ik évben utlevelet kért 2819 egyén, de ezek közül nem kapott 288 s így maradt 2531 egyén, és mint hozzá tartozó családtag, utitárs bejegyezve lett 267 egyén (feleség és gyermek). A statisztikai hivatal az adatokat még csak múlt év október végéig dolgozta fel; az ő adatai ezek: október hó végéig 1734 utlevéllel bíró közül tényleg kivándorolt 1036, utlevél nélkül 90. Ezek közül 912 férfi, 140 nő és 74 tizenkétéven aluli gyermek. *Foglalkozásra nézve*: az országos statisztikai hivatal kiadványa csak 1904-ik év augusztus haváig ad felvilágosítást, melyből kitűnik, hogy az azon évben, addig kivándorlottak között volt: 9 értelmiséghez tartozó, egy földmivelő, 5 kereskedő, 834 napszámos és 4 egyéb foglalkozásbeli. *A kivándorlás irányára nézve*: 1904-ben Amerikába 582, Németországba 1017, Romániába 1., más országokba 71. Az 1905-ik évben kiállítva lett a vármegyénél Amerikába 1093, Németországba 1313, Romániába 30, más országokba szóló 95 utlevél; ezek közül az országos statisztikai hivatal kiadványa szerint október hó végéig tényleg kivándorolt Amerikába 649, Németországba 410, Romániába 7, más országokba 66 egyén.

2. Hogy mi készítette őket a vándorlásra? erre a kérdésre gyéren ugyan, de

következtethetőleg megfelelnek a statisztikai hivatalnak 1904-ik év néhány hónapjáról szóló s a foglalkozásokra vonatkozó fentebbi adatai és a tapasztalás. A kivándorlók túlnyomó többsége földmivelő napszámos, de a tapasztalás szerint, mivel az utlevelekbe rendszeren „munkakeresés” czímen van megjelölve az utazás célja, feles számban vannak köztük a kőművesek és a kőműves mellett dolgozó munkások. A földmivelő napszámosok alatt nemcsak a teljes vagyontalanok értendők, hanem azok is, akik csekély ingatlan vagyonuk jövedelméből képtelenek megélni s így a földmivelésre való munkákra napszámosokként is el szoktak szegődni.

Tehát vármegyénkből a kivándorlás túlnyomó részben a *létfenntartás* céljából történik. De tapasztalás szerint a kivándorlók egy része némi kis vagyont is bír szerezni.

Tisztán vagyonszerzés céljából, tapasztalás szerint csak néhány községből, különösen Györkönyből vándorolnak ki. Ez alatt az értendő, hogy az illetők vagyoni helyzetük miatt nincsenek kényszerítve a kivándorlásra.

Ismeretek szerzésére nézve, ha a statisztikai hivatal néhány hónapra terjedő adatait vesszük irányadóul és a tapasztalást is hozzávesszük, igen soványan állunk. Az a 9 értelmiséghez tartozó, kiket a statisztikai hivatal kimutat, nem annyira komoly tanulmány, mint inkább kedvtöltésből vagy gyógyítás céljából utazott, iparos a kimutatásban egy sincs, kereskedő részben ugyan tapasztalat szerzés, de részben munkakeresés végett vándorolt ki, magyarán mondva jobb fizetésért.

3. Hogy mennyi vagyont vittek a kivándorlók magukkal? erre teljesen pozitív adataink nincsenek. Csupán egybevetésre kell szorítkoznom. Az első pontban kimutatott kivándorlók között volt összesen két év alatt 2525 férfi, 198 nő és 106 gyermek.

A munkaerő vagyonra nézve természetesen a férfi számít leginkább s a tapasztalás szerint ezek a kivándoroltak a legszebb férfi korokban, tehát az életerő teljességében vannak, 18—40 év között átlagosan általában véve. Egyéb vagyonra nézve, mivel minden Amerikába kivándorló az ottani törvények szerint köteles bizonyos kezdő vagyont kimutatni, tapasztalás szerint minden egyes kivándorló visz magával átlag 200—300 korona készpénzt; ez a két év alatt Amerikába kivándorolt 1231 egyénre átszámítva 246.200—369.300 korona készpénz vagyont tesz ki, a *hajójegek megváltásán kívül*. Számítsuk még ehhez azt, a mit nem tudunk, vagyis azokat, kik utlevél nélkül távoztak s a kikből a statisztikai hivatal rövid nyolcz hónap alatt 90 egyént jegyzett fel. Nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy vármegyénkből *két év alatt csupán Amerikába* 1500 munkaerő félmillió korona vagyonnal távozott. Ezt a készpénz-vagyont tapasztalás szerint négyféle uton szerzik meg: a) eladják csekély ingatlanukat, b) kölcsönt vesznek az ingatlanra, c) kölcsönt vesznek kezességre, d) keservesen összekuporgatott filléreiken utaznak ki. Az első kettő vagyon csere, a másik kettő határozott veszteség. A Német-

országba és más országokba kivándorlók még ezen felül vannak.

4. A visszatérés vagy végleg távozásra nézve jó részben szintén csak tapasztalatokra vagyok utalva. A statisztikai hivatal 1904 év nyolcz hónapjára kimutatott 84 Németországból és 72 Amerikából visszatért egyént. Ennek alapján két év alatt mindkét helyről együtt véve legfeljebb 300—400 visszatérő egyént lehetne felvenni. De a dolog úgy áll, hogy csupán Bátaszék, Tolna, és Szakadát községekből évenként 300—400 egyént — mint kőműves, — távozik Németországba és onnan felire visszatér, a statisztikai hivatalnak Németországra szóló adatai meg éppen arra az időre szólnak, midőn kőműveseink ott dolgoznak. Az Amerikába vándorlók meg rendszerint azzal a szándékkal mennek ki, hogy legalább 2—3 évet kint töltenek s így a visszatérőnek kimutatott 84 egyént legalább is 1—1 fél évvel előbb utazhatott ki; közvetlen tudomásunk sincs arról, hogy az egyes községekbe észrevehető számban érkeztek volna vissza s így e kérdés a jövőre nézve bizonytalan; egyelőre tehát most végleges távozásnak jegyezhetjük fel.

5. Hogy a visszatérők mennyi vagyont hoztak? A mint az előbbi kérdésre, ugyerre is legjobban az egyes községek előjárósági adhatnának megközelítő felvilágosítást, mert nekik volna módjukban megfigyelni a visszatérőket, társas érintkezésük közben pedig könnyebben értesülhetnek a meghozott vagyonról is. Közvetett uton van tudomásunk arról, hogy az Amerikában kint levők közül egynemely szerencsések meglehetősen vagyont bírnak gyűjteni s a felesleget haza küldik, a mi 600—1200 korona közt ingadozik évenként egy-egy embernél, sőt az utóbbi időben tudomásunkra jutott, hogy egyesek Németországban is birtak némi vagyont szerezni. Általában véve azonban úgy látszik, hogy az egyesek összes vagyon szerzése, az összesek által kivitt vagyont sem éri fel és ez semmikép sem kedvező.

6. Mekkora tehető a vármegye vesztesége munkaerőben és vagyonban? Amint láttuk, Amerikába kivándorolt körülbelül 1500, életének legszebb idejében levő munkaerő. A legkedvezőbb esetben is ebből legfeljebb 300 egyént vándorolt vissza, tehát még mindig hiányzik 1200 egyént. Németországba kivándorolt két év alatt átlag 1400 egyént. Ezek közül a kőművesek és kőműves munkások évenként visszatérnek, ez a szám tapasztalás szerint évenként 5—600, két évre 1200. Csak hogy ezek a visszatérők éppen a munkaidőben viszik ki erejüket a vármegyéből és az országból s így évről-évre való határozott veszteségek, mert visszatérésük a téli hónapokra esik s ekkor kőműves munka nincs; erejüket tehát külföldre viszik, a hazának semmi haszna sincs belőlük. Legfeljebb, hogy az élelmükre szükséges összeget külföldön szerzik be, de itt meg a munkahiány miatt ennyivel drágítják az általános megélhetést. Más országokba kivándoroltak száma mintegy 150 — ezek közül legfeljebb 20 egyént mint kedvtöltésből utazó tér vissza — a többi veszteség. Lezárhatjuk tehát a számlát azzal, hogy az utóbbi két év alatt munkaerőben veszítettünk 2700—2800 munkabíró embert.

Az anyagi vagyon tekintetében sem állunk sokkal kedvezőbben. A kőművesek keresete jóformán annyi, hogy a téli hónapokban kényelmesebben élhetnek, mint a hazai keresményükből élhetnének; megtakarított vagyonukat itthon jobbára felélik. Az amerikaiak közül némelyek küldözgetnek haza pénzt, közvetett uton például Győrkönyből tudjuk, hogy volt időszak, midőn 25—30.000 korona vagyon érkezett a faluba Amerikából.

Igy lehet ez bár csekélyebb mennyiségben, szétszórta, több falvakban is; sajnos erre megbízható adataink nincsenek — de a legvérmesebb számításokkal, a kint levő 1200 embernek felét véve, kik tényleg és esetleg bírnak szerezni s ha mindegyik legalább is 1000 koronát szerezhet — ez ki tenne 600.000 koronát. Ez az összeg legteljebb csak az összes kivándoroltak által kivitt összeget fedezi, vagyoni gyarapodást nem mutat.

7. A veszteség ellenében kiegyenlítő kárpótlásunk nincs. A múlt évben egy férfi és egy nő honosításával szemben 14 állampolgártól való elbocsátás áll. Tehát bevándorlásunk nincs.

8. Szellemi vagyonnal gyarapodtunk-e? A kivándorlók túlnyomó többsége, olyan munkakereső, ki a létfenntartásért küzd és túlnyomó többségben mai napig is távol van. Ezekről nem tudhatjuk minő tapasztalatokkal fognak visszatérni, ha ugyan visszatérnek. Kőműveseinkről tapasztaljuk, hogy a külföld ferde irányu szellemi kincseit hozzák haza s itthon semmi hasznát sem hajtának, sőt bizonyos tekintetben kártékonyak. Iparosaink megülnek itthon.

Szólhatunk még arról, hogy a statisztikai hivatalnak az 1904 évi nyolcz hónapra szóló kimutatása szerint a kivándoroltak között 382 magyar anyanyelvű volt; e nyomon indulva s a tapasztalást is hozzá véve a kivándorlók 1/3-mada magyar anyanyelvű; sajnos, hogy ez az anyag nem igen jön vissza, sőt családját is magához vonja.

Ime itt van két évi kivándorlásnak képe: munkaerőben határozott veszteség, anyagi vagyon szaporodása semmi, vagy legfeljebb igen kétes (t. i. összességben és nem egyesekre nézve) szellemi vagyon szaporodása kétes, bizonytalan, részben semmi, részben pedig káros; — fajbéli veszteségünk nyilvánvaló; — kárpótló kiegyenlítés: semmi.

Szomorú kép ez, nagyon szomorú csak vármegyénk nézve is, hát még egész hazánkra!

—ka.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága január havi ülését e hó 10-én tartotta Döry Pál alispán elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: *Simontsits* Elemér főjegyző, *Kurz* Vilmos ár. elnök, *Tóth* Odön t. ügyész, dr. *Hangel* Ignác t. főorvos, *Alacs* Zoltán kir. főmérnök, *Tihanyi* Domokos kir. tanfelügyyelő, *Fink* Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató, *Kresmarik* Pál főügyész helyettes, *Sass* László közigazgatási előadó, *Beinrieder* József, *Jeszenszky* Andor, *Órffy* Lajos, *Perczel* József, *Török* Béla bizottsági tagok.

Az ülésre beterjesztett jelentések közül a fontosabbak a következők:

Közközlés ügyünk:

Tihanyi Domokos kir. tanfelügyyelő jelentése szerint, múlt év december havában 12 tanteremben elhelyezett 5 iskolát és egy óvodát látogatott meg. A tanítás eredménye kielégítő. A szekszárdi polg. fiu. és leányiskola magánvizsgálatán elnökölt; jelentkezett 8 tanuló, kik közül sikerrel vizsgázott 7 tanuló.

Közegészség ügyünk:

Dr. Hangel Ignác t. főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot valamivel ked-

vezőbb volt, mint az előző hónapban, mert a hevenyfertőző betegségek kisebb számban észleltettek; de szaporodtak az influenza által előidézett bajok. Gyárakat vizsgáltak a dunaföldvári és központi járásban, valamint Szekszárd r. t. város területén. Élelmiszert 48 esetben, mészárszéket 27 esetben, vendéglőt és koresmát 18 esetben, pékműhelyt 22 esetben, iskolát és óvodát 52 esetben vizsgáltak meg. Hevenyfertőző betegségek után 16 lakást fertőtlenítettek. A szekszárdi Ferencz közpórházban ápoltak múlt év december havában 487 egyént; ezek közül gyógyultan elbocsájtottak 95-öt, javultan 39-et, gyógyulatlanul 17-et, meghalt 11 egyént.

Közdolozásunk:

Fink Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt év december havában elintézték 2861 ügyet, 191 illeték kiszabást, 1029 kat. nyilv. tartást 72 házadómentességet, 12 fizetési halasztást. Egyenes és közvetett adókban befolyt 488392 kor. 53 fill., mely összeg az előző év hasonló időszakával egybevetve 94904 kor. 50 fillérral kevesebb.

Allategészség ügyünk:

Sigora Lajos törvényhatósági állatorvos jelentése szerint a múlt havi állategészségügy kedvezőtlenebb, mert három község területén a ragadós száj és körömfájás kiütött. Mivel azonban a községek külterületén, a pusztákon észleltették, hol a zárlat könnyebben foganatosítható s a közel jövőben állatokat nem is adnak el, a betegség valószínűleg nem terjed tovább és megszűnik.

Közütaink:

Alacs Zoltán kir. főmérnök jelentése szerint ugy az állami, mint a törvényhatósági közütaik állapota a téli időjáráshoz képest kielégítő; építkezés az utakon szünetel.

Közbiztonságunk:

*Kresmarik Pál kir. főügyész helyettes jelentése szerint a szekszárdi kir. törvényszék fogházában múlt december hóban letartóztatva volt 145 egyént, rabkórházban ápoltak 7 egyént, kik közül meggyógyult 4 egyént

Gróf Széchenyi Sándor volt főispánunk köszönete.

Lapunk múlt heti számában közöltük azt az igazán megleghangu bucsulevelet, a melyet a közigazgatási bizottság nevében Döry Pál alispán intézett volt főispánunkhoz. — Széchenyi Sándor gróf most a következő sorokat intézte Döry Pál alispánhoz:

Nagyságos Alispán ur!

A közigazgatási bizottság múlt hó 13-án kelt nagyrabecsült bucsuirata, az abból kisugárzó meleg jóindulat s megtisztelő ragaszkodás mélyen meghatott.

A 21 évi tapasztalatom alapján, mely hosszú idő alatt mindenkor a legveszélyesebb részben részesültem, háládatlanság volna részemről a hozzám intézett szavak őszinteségében kételkednem, ezen szép szavakból nem az igaz ragaszkodást kiérteni.

Boldognak érzem magamat annak tapasztalatában, hogy az én, a közélet és hivatalos pályán kísérő becsületes törekvésem méltánylásra talál, de jól tudom azt is, hogy ha némi megnyugvással lehetek szerencsés a multa visszatekinteni, azt főleg azoknak köszönhetem, kik a közérdek kiszolgálásában velem együtt éreztek, saját érdekek s minden mellétekintet nélkül az igazság és méltanyosságot tartották szem előtt.

Az egyetértés, az észszerű igazi humanizmus vezérelt bennünket egyaránt — ez termette meg gyümölcsöt.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testűlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, neuritik, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínt hogy értékeien utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára évenként 4.— korona.

Tolnamegye közönsége és ennek szűkebb köre, a közg. bizottságban a nemes és igaz hazafias érzület, meggyőződése szerint oly mély gyökeret vert, hogy bár csapkodjon is körülöttünk a politikai pusztító hullámverés, bizom abban, hogy a vármegyének fényes tradíciói e viharokat túlélni fogják.

Ila ebben csak egy parányi érdemen volt, hálásan szoritok kezét azokkal, kik ebben hű közreműködők és társaim voltak.

Kérem Alispán urat a közg. bizottságnak mélyen átértett hálámat és kérésemet átadni, hogy szerény személyemet szíves emlékezethen megtartsák.

Nagydorogh, 1906 január 3.

Gróf Széchenyi Sándor.

HIREK.

— Szolidáris vármegyei tisztviselők.

„A vármegyei tisztviselők országos egyesülete“ a múlt hét szombatján, a Royal szállóban, Budapesten rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen Tolnavármegyét *Döry Pál* alispán képviselte. Az alkotmányért folyó küzdelem részleteit beszélték meg s teljes szolidaritást vállaltak egymással s az állásaiktól felfüggesztett, vagy elmozdított tisztviselőkkel.

— **Szép határozat.** *Vosinsky Mór* apátplebános lankadást nem ismerő lelkesedéssel munkálkodik a belvárosi rom kath. templom diszítésén. Tevékenységének méltó sikereként a diszes üveg ablakok készek, a tőltár melletti és az első oldalajtók feletti, egyszerű, falra festett képek helyét igen szép olajfestésű képek foglalják el s most a január 6-iki közgyűlésen, a földmivesek társulata ajánlott fel egy képet, amely czélra *Konstanzer Károlyné* 100 koronás hagyományából a társulatnak jutott 90 koronát engedték át, a hiányzó 310 koronát pedig gyűjtés útján fogják megszerezni. Eddig már 140 korona gyűlt össze. Az egyeslet tagjainak ez a nemes elhatározása önmagát dicséri.

— **Hivatalról felmenés.** *Döry Pál* alispán, mint főispán helyettes *Késmárky Dezső* gyönki szolgabíró, kit a belügyminiszter határendőri fogalmazónak nevezett ki, szolgabírói hivatalától a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében felmentette.

— **Uj templomi énekkar.** *Wölfel Ferencz* szekszárd-belvárosi káplán egy új templomi zenekar szervezésén fáradozik. E végből már a napokban értekezletre hívta össze azon ismert jó hangú énekeseket, akik *Klieber György* belvárosi kántor vezetése alatt templomi énekkarrá alakulnak és szép egyházi énekekkel az Isten nagyobb dicsőségére a diszes szekszárd-belvárosi templomban a hívők ajtatosságát emelik. Igen kívánatos volna, ha a hitbuzgó káplán fáradozása a régi hírneves „*Szekszárdi dalárda*“ újjászületését eredményezné. Az énekkarba eddig beléptek a következők: *Dr. Steiner Lajos*, *Wölfel Ferencz*, *Szedlacek László*, *K. Komjáthy Sándor*, *Tarlós János*, *Egry Béla*, *Molnár József*, *Nikitics Imre*, *Vitkovics József*, *Túró Antal*, *Stockinger János*, *Rónay Victor*, *Háry Béla*, *Csimazia József*, *Pataki Jákó*, *Varga Ferencz*.

— **Ajándék a Simontsits könyvtárnak.** *Dr. Goldberger Hugó* 1 bünyvet ajándékozott a Simontsits könyvtárnak.

— **Bucsu vacsora.** *Kuhl József* tolnai káplán *Baranya-Baánba* helyzetvén, jó barátai a Tolnai Körben bucsu vacsorát rendeztek tiszteletére, melyen mintegy 50 enyvettek részt. Eme vacsorán meghatva bucsuzott el ismerőseitől, kikkel mintegy 5 évig a legbensőbb barátság fűzte össze. Felköszöntöket mondottak még *Fekete Ágoston*, *Varga Pál* dr. *Borsody Lajos*, *Máté Károly*, *Kiss Miksa* stb.

— **Bizalmas értekezlet.** A központi járási jegyzői egyeslet ma d. e. 9 órakor bizalmas értekezletet tartott.

— **Esküvő.** *Sinkovits Géza* a szekszárdi kir. járásbíróág tehetséges albirája hétfőn esküszik örök hűséget *Lányi Ilonkának*, *Lányi Kálmán* műszaki tanácsos leányának Zalaegerszegen.

— **Az Epilepsia (nyavalyatörés) gyógyítása.** Az orvosi szaklapok feltűnést keltő közleményeket hoznak az epilepsziának egy új és biztos gyógyító módszeréről. E cikkek szerzője és az új gyógymód megalapítója *Dr. Szabó B. Sándor* specialista orvos Budapesten, V., Alkotmány-u. 5. kézséggel nyújt felvilágosítást mindazon ily bajban szenvedőknek, kik egészségük teljes helyreállítását az új és bevált módszere segítségével elérni óhajtják.

— **Esküvő.** *Dr. Kanczler Antal* bonyhádi fiatal ügyvéd hétfőn tartotta meg esküvőjét *Dajevics Minna* kisasszonnyal Bonyhádon.

— **Gyűjtés József főherceg szobrára.** A völgyeségi járás főszolgabírája *József főherceg szobrára* a járás területén 81 kor. 80 fillér összeget gyűjtött és küldött be a vármegye alispánjához.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt heti számában munkatársaink névsorában több tévedés fordult elő. Így *Hamos József* neve alatt *Haugh Béla* neve áll, mintha a fenti név volt főmunkatársunk álneve lett volna. Ez tévedés, illetőleg tördelési hiba, mert volt főmunkatársunk a felsoroltakon kívül még *Horti Béla* név alatt irt lapunkba. *Gyenis Antal* munkatársunk nevét is a névsor összeállítója *Gyenes Jánosnak* írta. Helyreigazítjuk tehát ezt a tévedést is.

— **Halálozás** Szívjóságáért mindenki által tisztelt matrona hunyta le örök álmra szemeit, *Bátaszéken*, folyó hó 6-án halt meg 84 éves korában, özv. *Kopacsek Józsefné*, szül. *Halmi Anna* urnő, néhai *Kopacsek József* volt törvényszéki segédbíró neje, *Kopacsek Aurél* volt bátaijegyző, jelenleg hajduböszörményi bírósági végrehajtó édesanyja. A megboldogult hült tetemét 7 én d. u. 5. órakor szentelték be a gyászházban, onnan *Pécsváradra* szállították és ott a családi sírboltban f. évi január hó 8-án d. e. 8 órakor helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozatot f. évi január hó 8-án reggel 8 1/2 órakor tartották a bátaszéki plébánia templomban. Halálát gyászolják: *Kopacsek Aurél* és neje *Leimetzter Vilma*, *Kopacsek Sarolta*, *Kopacsek Józsa* és férje *Halmi János*, gyermekei, menyé és veje; *Kopacsek Ilona*, *Kopacsek József*, *Kopacsek Aurél*, *Kopacsek Stefánia*, *Kopacsek Anna*, *Kopacsek Sárika*, *Halmi József*, *Halmi Ferencz*, *Halmi Sárika*, *Halmi János* unokái.

— **Csimazia** *Imre* nyug. várm. irnok e hó 9 én életének 75-ik évében elhunyt, temetése e hó 11 én délután 3 órakor volt.

— **Becker Antal**, *Dunaföldvár* érdemes pénztárnoka 72 éves korában meghalt. Nagy népszerűségnek örvendett, társadalmi téren s mint tüzoltó parancsnok is nagy tevékenységet fejtett ki.

— **A szekszárdi kath. legényegylet** e hó 6-án tartott műkedvelő előadást a Szekszárd szálló nagytermében. Előadták *Almási Tihamérnak* „*Sári Néni*“ című népszínművét. Az előadáson a közönség megtöltötte a Szálló nagytermét és az egész előadás alatt sokszoros tetszéssel nyilvánította méltó elismerését az előadást rendezők és az élvezetes játékokkal kellemesen szórakoztató műkedvelők iránt. A rendezés körül különösen elismerés illeti meg *Wölfel Ferencz* egyházi és *Stokinger János* világi elnököt, továbbá *Egri Béla* újvárosi kántortanítót, kit a közönség, mint közvetlen rendezőt, előadás után a lámpák elé is hívott a minden tekintetben sikerült előadásért. A szereplők közül különösen kitűntek: *Kreskay Mariska*, *Gerove Erzsike*, *Sági Etelka*, továbbá ifj. *Darázs János* és *Vajtai Lajos*. A többi szereplők is mindannyian ügyeskedtek, hogy teljes sikert arathassanak.

— **A pécsi püspök jótékonyága.** *Gróf Zichy Gyula* pécsi püspök a siketnémák szegedi intézetének Rómából 50 koronát küldött a következő sorok kíséretében: „Azon nemes munkásság iránt, melyet a vezetése alatt álló intézet a siketnémák érdekében kifejtett és kifejt, mindenkor őszinte rokonszenvvel és nagyrabecsüléssel viseltetem. Ennek kifejezésül jelen soraimmal egyidejűleg 50 koronát küldtek az intézet céljainak előmozdítására.“

— **Adományok a szekszárdi népkonyhára.** A népkonyhára adakoztak: ifj. *Leopold Sándor* Ózsák-pusztá egy darab birkát, *Eber Mártonné* Szekszárd 10 liter borecset, 2 liter mák, egy fogás fokhagyma és 17 esomó zöldség, *dr. Kron Ferencz* Szekszárd 6 kiló só, 10 kiló rizskása, *Janosits Károly* Szekszárd 2 kor., *Moudry Hugó* Szekszárd 5 kor., *Tamási takarékné* 10 kor., özv. *Strausz Simonné* Dunaföldvár 5 kor., *dr. Fent Ferencz* Szekszárd 6 kor., *Csapó Vilmos* Tengelicz-pusztá 10 kor., *Hanzely Jánosné* Szt. András-pusztá 20 kor., *Lamm Mór* és *Pál Fürged* 10 kor., *Pirnitzer József* és fiai Szekszárd 10 koronát. — Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1906 január 12.

Bezerédj Pál s. k.

— **Hegyközség alakulás.** *Frey János* és társai iván-, gyűszű- és porkolábvölgyi szőlőbirtokosok hegyközség megalakulása iránt kérvényt adtak be a városi tanácshoz. *Dr. Hirling Ádám* polgármester az alakuló gyűlést január 29-én d. e. 9 órára a városház nagytermébe tűzte ki.

— **Vivóklub Szekszárdon.** Lapunk múlt heti számában megemlékeztünk a szekszárdi nagy vívási kedvről. Ujabbán a következők iratkoztak be: *Brebóvszky Elemér*, *Fischhoff Sándor*, *dr. Kron Ferencz*, *dr. Szonnevend Frigyes*, *dr. Gulyás József*, *dr. Spányi Leó*, *dr. Horváth Jenő*, *Grünvald Lajos*. Ennek a nagy érdeklődésnek szép folytatása is lesz. Amint értesültünk, *Simontsits Elemér* vármegyei főjegyző most azon munkál, hogy Szekszárdon vivóklub alakuljon, ami az előjelekről ítélve meg is lesz. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy tavasszal *Halbleib József*, a jeles vívómester ismét Szekszárdra érkezik 2 hónapi kurzusra.

— **Házépítés.** A szekszárdi kaszinó és a romai katolikus olvasókör a közel multban szép, a tagok kényelmi igényeit kielégíteni alkalmas házat szerzett, illetve épített magának s most városunk egy régi egyesülete, a polgári olvasókör is elhatározta, hogy a folyó évben új, a tagok igényeinek megfelelő házat építtet. A kör mostani, alacsony s a tagok nagy száma mellett felettébb szűk helyiséget tavaszkor lebontatja s helyette diszes és kényelmes otthont létesít. Az új épületben, a terv szerint lesz egy nagy játszóterem, egy nagy és egy kisebb társalgó, könyvtár- és olvasószoba, ezen kívül a vendégek részére lakás és a szükséges mellékhelyiségek.

— **Temetés.** *Wallenstein Ármán* szekszárdi borügynök Budapesten elhunyt leányát, *Wallenstein Malvint* e hó 9-én hozták Szekszárdra. A vasutnál *dr. Rubenstein Mátyás* szép gyászbeszédet tartott s a *Linhardt Ignác* izr. kántor által összehozott dalárda szép gyászénekeket adott elő.

— **Hivatalok ügyforgalma 1905 ben.** A vármegyénél: 1905-ik évben beérkezett, az alispáni iktatóba 14280 alapszámú ügydarab. A közigazgatási bizottsági iktatóba 3586 alapszámú ügydarab. Mivel a legtöbb ügydarabhoz rendszerint 2—3, adatszámú ügydarab is szokott érkezni, sőt vannak számos ügyek, melyeknél az iratok 10—15 darabra is felszaporodnak ugyanazon alapszám mellett, melyeket újból el kell intézni, tehát átlagosan minden alapszámot kétszer véve a vármegyei alispáni ügydarabok száma 28—29000 re. Ezenkívül 2819 utlevél ügy fordult elő a múlt évben.

A vármegyei árvaszék ügyforgalma, a mintegy 2000 drb. adatszámú iratokat is hozzá véve, 21913 ügydarab volt.

A kir. törvényszék ügyforgalma: a törvényszéki iktatóba érkezett polgári ügy 8865, büntető 6550, elnöki ügy 2743 darab. Királyi ügyészséghez 6376 büntető, 141 személyi ügydarab. Királyi járásbíróagnál: sommás kereset 1319, végrehajtási ügy 820, hagyatéki ügy 463, büntető feljelentés 644, fizetési meghagyás iránti kérelem 539 darab. Általában az ügyforgalom emelkedett.

A törvényszék telekkönyvi osztályához beérkezett 9470 drb- telekkönyvi ügy.

Az államépítészeti hivatalnál: beérkezett állami utak és építkezésekre vonatkozólag 1465 ügydarab, vármegyei utak és építkezésekre vonatkozólag pedig 1189 ügydarab.

Szekszárd r. t. városnál: a közigazgatási iktatóba 10.000 drb., kisebb polgári peresügy 1004 drb., mezőrendőri kihágás 60 darab volt. Rendőrkapitányi hivatal közigazgatási iktatójába október 20-tól 546 darab, kihágási iktatójába 95 darab, büntügyi iktatójába 39 drb. Van tehát dolog a városnál is szépecskén!

A selyemtenyésztési központi főfelügyelőségénél: 1905 évben beérkezett a rendes iktató könyv szerint 14836, az elnöki iktató szerint 580, összesen 15416 ügydarab, míg 1904 évben volt a rendes iktatóban 13504, elnöki iktatóban 680, összesen 14184, 1905-ben több volt 1232 ügydarabbal.

Kir. pénzügyigazgatóságnál 39381 **Kiadóhivatalnál** 10643, **Vall. alap. uród. felügyelőségénél** 1409, **Szekszárdi betegs. pénztárnál** 10935, **Közp. szolgabíró hivatalnál** 8543.

Nemes földesur — hű cselédek. **Széchenyi Bertalan** gróf, a felsősegesdi uradalom hirtokosa, volt főispánunk fia, nemeslelkűleg jutalmazta meg cselédeit azért, mert szorgalmasak, hüek voltak, de főként azért, mert a lefolyt évben, mikor a környező uradalmakban az arató sztrájk dühöngött, ellentálltak a lelketlen izgatónak és békeségben végezték dolgukat. A nemes gróf újév alkalmával hosszabb körlevelet intézett cselédeihez, melyben többek közt a következőket írta:

„Minden gazda és cseléd rendes fizetésén felül a uradalmi szolgálatomban első öt betöltött év után 5 azaz koronát kap korpótlék czimén évenként és annyiszor öt koronával kap többet, ahány öt évet kiszolgált.

Engedélyezem ezen korpótlék fizetés emelését minden cselédnél hatszor, tehát aki 30 évet szolgált uradalmamban egy huzamban, 30 korona korpótlékre számíthat minden újév napján.

Nagy összeg pénz lesz most kifizetve nektek, de örömmel adom, mert ebből látom, milyen sok állandó és régi cseléd szolgál. Adjon Isten nektek erőt és egészséget, hogy a korpótlék soha se legyen kevesebb, mint az idén.

Tapasztalom és hallom, hogy a nagyobb családdal megáldott cselédeknek nem elegendő kenyérre a konvenció eleség, ebben is segítségetekre akarok jönni.

Minden cseléd, kineb több mint négy keresetképtelen, tehát 14 éven aluli gyermeke van, az minden ezen számon felüli gyermek után 2, azaz kettő hektóliter konvenció javítást kap gyermeke számára.

Ezen gyermeknevelési segítséget kapja a cseléd gyermeke részére, a betöltött egy éves kortól a tizennegyedik életkorig; ezen túl gyermeke már kereshet és segítsen is szüleinek a háztartáshoz hozzájárulni.

Szolgáljatok például egész megyének, hogy ti vagytok a legrendesebb, legállandóbb, legtakarékosabb és gyermekekkel megáldott leghüebb cselédek.

Szeretettel kívánok nektek egy örömeteljes újévet.

Széchenyi Bertalan gróf.

A kath. kör gyászmiséje. Január 15-én, hétfőn reggel 9 órakor lesz a kath. kör szokásos gyászmiséje a kör elhalt tagjai és jöltevői lelkiüdvéért. A kör tagjai testületileg gyászlobogó alatt jelennek meg a gyászistentiszteleten.

Megfelebbezett szabályrendelet. Szekszárd r. t. város szervezési szabályrendeletének azon intézkedését, mely a jegyzői

karnak a magánmunkák végzését megengedte, dr. Albersz Rezső szekszárdi ügyvéd és társai megfelebbezték. A felebbezés felett Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága fog dönteni.

— Mindennapra egy tojás. Amerikai lapok szerint a kaliforniai egyetem Jaffa nevű tanára egy olyan eljárást talált fel, amelynek alkalmazása mellett a tyukok egész éven át mindennap tojnak. A mi piacunkon uralkodó drágaság mellett bizony jó volna, ha a feltalált eljárás már nálunk is elterjedt volna. Vagy talán mégis jobb lesz az eljárás alkalmazását Magyarországon csak akkor megkezdni, mikor már minden főispánt beiktattak.

— A Sárga csikó jövedelme. A szekszárdi r. kath. olvasóköri vasárnapi műkedvelői előadásán 260 korona folyt be. Az előadást jövő vasárnap megismétlik. Jegyek előre válthatók az elnökségnél és Árva J. valamint Krammer Vilmos urak könyvkereskedésében. Helyárak: I. hely 1-40 K. II. hely 1 K., állóhely 60 fill., diák és gyermekjegy 20 fill., Az előadás kezdete pont fél nyolcz órakor este.

— Köhögés nem betegség. Gyakran hallani ezen megjegyzést. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek és mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdő betegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjedése meggátolható. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Sirolin-Rohe“ hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja és a testerőt fokozza. Kapható gyógyszerárakban.

— Jég közé esett korcsolyások. **Perler János** gazdasz és **Kakas Béla** takaréktári könyvelő mult héten a Tolna melletti holt Duna ágon korcsolyáztak; a jég azonban nagyon gyenge volt, így mindketten leszakadtak. **Kakas** szerencsésen kijutott, de **Perler** beljebb lévén, minden igyekezete dacára sem tudott kieviczkélni. Végre a partonálók mentek segítségére, kötelet dobtak felé s úgy húzták ki.

— „Carónia.” Ez a neve annak a mi ránk nézve elég szomorú nevezetességű óriási hajónak, amely e hó 26-án kel utra Fiuméből, hogy tőlünk elszakadó véreinket Amerikába szállítsa. A kivándorlókat tudvalevőleg a magyar állammal kötött szerződésnél fogva a Cunard társaság hajói viszik és hozzák. Ugy látszik az óriási forgalom tette szükségessé, hogy az említett társaság a már használatban volt Kárpátia, Pannónia, Slavonia, Ultonia óriási gőzösök mellé, most felszerelje még ezt a hatalmas tengeri szörnyet is. A tengertől messze élő embernek fogalma sincs egy ilyen hajónak óriási méreteiről, de azt hisszük még a fiúmeiek is megbámulják majd az óriási alkotmányt, mely 675 feet (angol láb) hosszú, 99 feet magas, 21 ezer fonna ürtartalmu, tehát kétakkora, mint az eddig járatott hajók. A Carónia a világ egyik legnagyobb, legkényelmesebb uszópalotája. Gépezete 20.009 lóerejű s 3100 felnőtt utas szállítására van berendezve, a kényelem olyan nagy, hogy még a III-ad osztályu utasok is 4—6—8 ágyas, külön álló hajó szobákban vannak elszállásolva. Bármily remek is azonban ez a pompás hajó, adja az ég, hogy véreink reá ne szoruljanak. A kit azonban sorsa idegenbe üz, czélszerű, hogy inkább ezt az állami felügyelet alatt álló hajót vegye igénybe. Az utazási díj III-ad osztályon 200 korona, tehát 20 koronával drágább, mint a többi hajón. Bővebb felvilágosítást **Gerenday Lajos** ny. főszolgabíró a társulat kormány által kinevezett megbízottja ad Szekszárdon. Rajta tehát véreink — maradjatok itthon!

— Fa tolvajok. **Horváth József** öcsényi birtokos nagyobb mennyiségű szálfat vett a szekszárdi tanulmányi alapítványi uradalom guroviczai erdejében. A rakásba rakott fa azonban napról-napra fogyott, sőt az ismeretlen tettesek az uradalom lábbon álló fáját is megdézsmálták. Az uradalom derék erdő-

őrét nagyon bántotta, hogy az őrzésére bizott terület ily károsodásnak van kitéve, nyomozást kezdett s fáradsága eredményével is járt, amennyiben a fa egy részét **Baka József** szekszárdi lakosnál megtalálták.

— Vakmerő lopás. **Vitkovics Béla** szekszárdi mészáros Dunaszekesőről marhahúst hozott kocsiján. A Várdomb község belterületén levő lejtőnél, amíg ő az utra vigyázott, valaki leemelte a húst a kocsiról olyan óvatosan, hogy a gazda mit sem vett észre. A sik utra érve látta csak, hogy meglopták. Ugyan így járt egy héttel korábban, ugyanazon a helyen **Orbán István** szekszárdi mészáros, akinek a kocsijáról szintén leemelték egy marhacombot.

— Verekedések és szurkálások Tolnán. **Kaufner Antal Pohál Antal** és ifj. **Merk Mihály** tolnai lakosok még karácsony másnapján **Link Ádám** tolnai lakost az utcán megtámadták és megverték, két hét alatt gyógyuló sebeket ejtve rajta. — **Asztalos Miklós** tolnai lakos e hó 6-án este 10 óra tájban egy kocsmában **Leibhart István**, **Guld János** és **Kern Ferencz** tolnai lakosokat késsel támadta meg s valamennyit súlyosan összeszurkálta. **Rottler István** és **Antal** tolnai lakosok pedig **Greif Ferencz** tolnai lakost verték meg e hó 7-én s két hétre való sebet ejtettek rajta.

— Baromfi lopás. **Weisz Mór** szekszárdi, új-utczai lakos udvarán szerdán éjszaka tolvajok jártak s elemelték az ott talált baromfit.

— Részeg öngyilkos. **Binder Konrád** 73 éves kistormási lakos, az utóbbi időben annyira élvezte a szeszes italokat, hogy alig volt nap, a mikor holt részegre le nem itta magát. F. hó 9-én is kiment préshézába s ott részeg állapotban fejbe lőtte magát s rögtön meghalt.

— Enyves közü rokon. **Horváth János** regölyi lakos kocsisként szerződött magához **Dobos Ferencz** unokatestvérét s mint rokonban teljesen megbízott úgy, hogy a gazdaságban minden felügyelet nélkül eljárhatott. **Horváthnak** azonban besugták, hogy a rokona, **Dobos Ferencz** visszaél bizalmával, mert a takarmányt más házához hordja. **Horváth** csak akkor jött rá, hogy a mult évben ellopott baromfit és több gazdasági eszközt is a rokon lophatta el. A bíróságnál feljelentette.

— Árva J. könyvkereskedésére felhívjuk a n. ér. közönség figyelmét (**Szekszárd, Dr. Hangel-féle ház**), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban, képes levelezőlapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben.* *Zenemű újdonságok* zongorára, hegedűre és czimbalomra igen nagy választékban.

— Kidobták a szemét. **Özv. Maronics Mihályné** kurdi lakos istállójában ennek fia, **Bazsonyi Mihály, Máté István, Csapó István, Kovács Mihály** és **Kis György** 15 éves suhanczok játszottak, egymást addig dobálták, míg **Kovács Mihály** úgy dobta jobb szemén **Kis Györgyöt**, hogy az látó képességét örökre elvesztette.

— Ellopott óra. **Grünwald Gyula** belecskai körgyűző zseborája f. hó 5-én lánczczal együtt eltűnt az íróasztaláról. Bár az *irodában kevesen fordultak* csak meg, még sem lehetett az ügyes tolvajt kinyomozni.

— A morzsoló gép áldozata. **Ujdombovár** községhez tartozó **Szarvasd** pusztán **Pető Rozáliát** a morzsoló gép agyonzuzta. Mint-hogy gondatlanság esete látszik fennforogni nyomozásra és bonczoltatás végett a tamási járásbíróstól dr. **Perényi Dezső** albiró a helyszínére utazott.

— Verekedés. **Schwarz Ferencz** és neje **Kiskövesd** pusztai lakosokat **Kern János** és **Erb Mihály** ugyanottani lakosok bántalmazták és súlyosabb testi sértést okoztak nekik. Feljelentették őket.

— Könyöradomány gyűjtési engedély. **Szabó János** decsi lakosnak a vármegye alispánja Tolnavármegye területére, márczius 9-ig érvényes könyöradomány gyűjtési engedélyt adott.

Poéta-lelkek.

Hány szegény árva poéta-lélek
Nyomorgva tölti a napot-éjét:
Lázás munkában, örök keserűben,
Babér zöld ága, hogy ekesülse,
— Besüllyedt sirján napfény derengjen!

S homályban hány teng, mégis zeng kobza,
Hű ávordként üdvét líporja...
Kacagni tudnám e döréséget,
— Ha külömb lennék, én is nem ép ily
... Szegény szánandó poéta-lélek!

SZENDRŐI JÓZSEF.

Megindokolt statisztika.

A statisztikai hivatalban nagy serényen dolgoznak a táblázatok összeállításán.

Egyik fogalmazó berohan az igazgatóhoz:

— Kérem a baromfi táblázat két-százezer darab apadást mutat. Nem értem, nem értem.

— Barátom nem érti? Pedig világos. A nagy tojás szükséglet! Jegyezze meg a jegyzet rovatban, csillag alatt: **Főispáni beiktatások voltak!**

Tilos a házalás.

— A közönség figyelmébe, —

Városunk képviselőtestülete nem rég egy üdvös és ugy a kereskedőkre, mint a vevőközönségre nézve hasznos határozatot hozott, mely szerint »Szekszárd város területén tilos a házalás.«

Üdvös ez a határozat a fogyasztó közönségre már azért is, mert nincs kitéve annak, hogy holmi jött-ment embertől silány, rossz portékát fog venni, mert a házalók többnyire az árúk salakját viszik magukkal, hisz hogy volnának képesek különben versenyezni az óriási választékkal itt lakó kereskedőkkel és hogy tudnának olyan „mesés olcsó“ (?) árat csinálni, mint ahogy a vidékről jött házalótól vásárolni szerető vevő a vásár megtörténte után hiszi.

Különösen jó talaj a mi városunk a kötött és szövött árukat és a szepességi vászon és kamuka-dámaszt gyanánt ócska csehországi gyártmányokat árusító és a vevőközönség bizalmával minden esetben visszaélő házalóknak. Előkelő uriaszonyokat ismerek, a kik ilyen jött-ment emberektől nagy bevásárlásokat eszközöltek és csak mikor már árkon-bokron túl más városban szélhámoskodtak, akkor jöttek rá, hogy a jó vásár helyett érzékenyen megkárosodtak.

Igazán agyafurt módon dolgozik ezen embereknek nagy része. Hogy a vevőnél az ő áruinak olcsóságát bizonyítsa, mutat először — mondjuk — h rom darab törülközőt, három darab asztalkendő, darabját 30 fillérért, melyeknek a rendes ára csakugyan 80—90 fillér bármelyik legszolidabb üzletben; a vevő az olcsóságon kapva, szívesen megvenné, mert az eladónak — mint az állítja — nincs is már több, de a minden hájjal megkent házaló elővesz egy vég vásznat is, hogy mivel ebből is ez az utolsó, csak a vászonnal együtt adja el. Természetes, a vevő azt hiszi, hogy mivel a törülközőknél és asztalkendőknél a mi üzleteinkben nem létező olcsóságot tapasztalta, a vászonnal is csak jól járhat. Meg is veszi egy kis rábeszélésre 60 korona helyett 32 koronáért. És ki csinálta mégis a jó vásárt? A házaló, mert a törülközőknél és asztalkendőknél — persze sehol 3—3 utolsó darabnál több nincs neki — elveszített 3 koronát, de a vászonnal, melynél a legjobb szakértő is alig ismeri ki magát és amit rumburgi, vagy szepesi lenvászon gyanánt adott el, nyert 20 koronát.

Igy egy városban elad tizszer három utolsó törülközőt, asztalkendőt 3 koroná vesztésre és tizszer elad 12 koronát érő utolsó vég vásznat 32, sokszor 40 koronáért. A vevő 1—2 nap mulva rájön, hogy a vászonnal be lett csapva, de nem tehet már semmit, mert Stiglitz ur azóta másutt árulja „mesés olcsó“ (?) áron utolsó vég vásznait.

És mégis akadnak olyanok, akik akár háromszor is felülnek az ilyen ügyes házalók rábeszélésének.

Hasznos tehát a házalás eltiltása a kereskedőkre nézve is, mert így nem vándorol el a pénz nagy része idegenbe, hanem itt marad a városban. Hisz olyan szép és mindenből nagy választékot tartó üzleteink vannak ma már, hogy nem sok hasonló arányú város rendelkezhet ezzel és különösen nagy választékban kaphatók szolid czégeinknél éppen azok a cikkek, melyeket a házalók városról-városra hordoznak, de elsőrendű és nem a vevő elégedettségére szolgáló minőségben.

És ime, a belügyminiszter megsemmisíti a képviselőtestület határozatát s kimondja, hogy »Szekszárdon tovább is szabad a házalás.«

A t. városi képviselőtestület bizonyára, midőn határozatát meghozta, számolt a házalás megengedése esetén a hátrányokkal és a betiltással járó előnyökkel, melyek a város egész közönségét érintik, tehát most, midőn ez a határozat meg lett semmisítve és Szekszárdon, csak úgy, mint eddig is, tovább szabad a házalás, ajánlok egy módot, miként lehetne a képviselőtestület határozatát mégis érvényre juttatni, de akkor járuljon hozzá a t. képviselőtestülettel együtt a város egész közönsége.

Helyezzük minden megjegyzés nélkül a miniszter megsemmisítő leiratát irattárba és ne vásároljunk többé idegen házalóktól.*

P. B.

* Czélszerű lenne a házalást eltöltő rendelet jóváhagyását is még egyszer megkísérlni.

A szerk.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megtévesztő hűvös Borszéknek forrása,
Mely már Attilát is vendégül traktálta.
Itt pedig Tolnában, bikavér hóuában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek lángborából — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplélek őseréje tör fel...

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral...

VIDÉK.

A simontornyai ártézi kut.

Községünkben is sajnosan nélkülözzük, mindennapi szükségletünk egyik legfontosabbját, az egészséges jó ivóvizet; ugyannyira, hogy kénytelenek vagyunk sokszor majdnem élvezhetetlen mindenféle anyagoktól megfertőzött vizet fogyasztani. Hogy mennyi bajnak, betegségnek, sőt bizonyára halálestetnek is volt ezen sajnálatos állapot okozója, azt csak az orvosok tudnák megmondani.

Régen beláttuk már azt, hogy ezen a bajon csak ártézi kut létesítésével lehet segíteni. Meg is indítottuk a mozgalmat két év előtt és erősen iparkodtunk tőkét gyűjteni, de az nem ment olyan könnyen, mint gondoltuk. Közönnyel, sőt ellenszenvvel kellett küzdenünk s már már kétségbeesve majdnem elejtettük az eszmét. De nem csüggedtünk, hanem iparkodtunk a lakosságot a terv üdvös voltáról meggyőzni, mely törekvésünket siker koronázta, mert ma már vajmi kevés azok száma, kik be nem látnák, hogy nálunk az ártézi kut létesítése életkérdés.

Meg mozgattunk minden fát, bekopogtattunk mindenhova, ahol csak gondoltuk, hogy támogatásra számíthatunk. Fáradozásoknak meglelt a várt eredménye, mert ma már oly tekintélyes tőke van e czélra biztosítva, hogy a tavasszal Isten segítségével megkezdjük a kut furását.

Az ártézi kut költségeit előre kiszámítani sohasem lehet, az mindig csak valószínűségeken alapszik. Nálunk, mint az eddigi furások mutatják, elég kedvező a helyzet, mert Dunaföldváron a Reiter-féle kútnál 112 méterre, Belecskán a Mechvart-féle kútnál 145

méterre, Alapon pedig az Arany-féle kútnál 50 méterre akadtak felszökő vizre. Ezen kutak tőlünk 15—30 kilométerre vannak s így alapos kilátásunk van, hogy nem nagy mélységből felszökő vizet kapunk. Ezen reményünket a geológiai vélemény is megerősíti.

Mint említém, már két éve elmúlt, hogy az ártézi kut létesítése iránt mozgalmat indítottunk s így elérkezettnek látom az időt, hogy működésünk eredményéről beszámoljak és azoknak, akik a felajánlott összeget befizették, köszönetet mondjak.

Eddig a következők fizették be a felajánlott összeget: gróf Wimpffen Simon 1000 korona, Simontornyai ifjuság 80 kor., Simontornyai műkedvelők 100 kor., Gyermekek színház 10 kor., D. Németh József 20 kor., Weisz Gyula 5 kor., özvegy Kóhn Adolfné 3 kor., Pulger István 3 kor., Pilát Ádám 3 kor., Rothauser Gábor 5 kor., Jóó Ferencz 3 kor., Szent Ferencz rendi zárda 30 kor., Pick Lajos 3 kor., özv. Takács Jánosné 5 kor., özvegy Schöber Jakabné 3 kor., Szezei István 5 kor., dr. Vas Izor 25 kor., Stokandl János 5 kor., Klein Mór József 5 kor., Lukács István 5 kor., Bongor József 3 kor., Lukács János 10 kor., Pillich Ferencz 20 kor., Diczi József 5 kor., Liptai Ferencz 40 kor., Keresztes Mihályné 6 kor., id. Sipos Antal 25 kor., ifj. Sipos Antal 20 kor., Pfeifer József 20 kor., Pfeifer Franciszka 10 kor., Fehér János 25 kor., Auber Ferencz 20 kor., Gottlieb Sándor 40 kor., Friedman Armin 30 kor., Márkus Ferencz 28 kor., Seta Vinceze 3 kor., Illés Takács István ifj. 5 kor., dr. Kiss István 25 kor., ifj. Baráth István 4 kor., Vida János 3 kor., Népünnepély rendezőség 88 kor., Iparos ifjuság 20 kor., Stárk Ignác 25 kor., László Gyula 10 kor., Löffler Béla 20 kor., Bekő Ferencz bápos 20 kor., Vörös Hermina 5 kor., Herpai Gábor 5 kor., özv. Fördős Istvánné 3 kor., Schamsula Józsefné 20 kor., László Gyula 2 kor., Gereny István 5 kor., Kaszinó bál jövedelme 59 korona.

A kut furására nézve már több ajánlatot kaptunk s rövid idő alatt a pályázók egyikével megkötjük a szerződést, mely körülményt, valamint a furás eredményét és a további adakozók névsorát szerkesztő ur engedelmével annak idején közölni fogom.

Simontornyan, 1906. január hó 9-én.

Bereczk István

községi főjegyző, az ártézi kut bizottság-eluőke.

Dombóvár.

Társasköri közgyűlés. A dombóvári „Társaskör“ tisztújító közgyűlésén elnöknek újból Schröter Károly, Esterházy herczeg erdőfelügyelője lett megválasztva, a tisztikar és választmány is választás alá került. Al-elnök: Dr. Hónig János, igazgató: Kántor László, titkár: Arany János, pénztáros: Pribay Ferencz, könyvtáros: Partl József.

Társasvacsora. A dombóvári villanyvilágítás megalkotójának ifj. Ivanich Antalnak tiszteletére f. hó 13-án nagyobb szabású társasvacsorát rendez a „Dombóvári Takarékpénztár.“ Résztvevésre eddig több, mint 100-an jelentkeztek.

Szabad Lyceumi előadás. A dombóvári „Szabad Lyceum“ f. hó 14-én előadást rendez, melyen sorra kerül Endrey Ákos kaposvári főgimnáziumi tanár „A régi magyar lantosok“ című felolvasása. A kaposvári hasonló egyesület több tagja is kirándul ez alkalomra.

— Megszűnt járvány. A vörheny járvány annyira szűnőfélben van, hogy az okt. 27-ike óta beszüntetett tanítások a jövő héten újból megkezdődnek.

Áthelyezett postatiszt. Kiss Zoltán dombóvári postatisztet Székesfehérvárra helyezték át.

A dombóvári ipartestület január hó 20-án zártkörű táncvizalmat rendez.

Dunaszentgyörgy.

Iskolaépítés. Dunaszentgyörgy ev. ref. egyház községe elhatározta, hogy 36287 K 89 fill. költséggel modern iskolát építtetett. D.

szent-györgy község lakói, kik sok dologban példát mutattak már, mint virágzó szövetkezet teremtése, menedékház építése, községi orvosi állás szervezése, ezzel ismét tanujelét adták a közügyek iránti áldozatkészségüknek.

A tükrör.

A tükröt nem a becsületes embereknek találták fel.

??!

Na igen, mert akkor csak kevés ember nézhetne bele!

EGYHÁZI ÜGYEK.

A szekszárdi ev. ref. egyház közgyűlése. A szekszárdi ev. ref. egyház f. hó 6-án d. e. 10 órakor *Borzsák* Endre ev. ref. lelkész elnöklésével közgyűlést tartott. *Rác* Gyula, a presbiterium jegyzője előterjesztette a gondnok múlt évi számadását, melyet a presbiterium javaslatára elfogadtak s *Csötönyi* János gondnoknak a felmentvényt megadták. A presbiterium előző napon tartott ülésén kijelöltek közül gondnoknak *Török* Lászlót, egyházfinak *Nagy* Sándort, harangozónak pedig *Csötönyi* Istvánt választották meg. Az új gondnok és harangozó másnap a vasárnapi isteni tisztelet alatt letette a hivatalos esküt, míg *Nagy* Sándor helyére, ki a választást el nem fogadta, holnap választanak új egyházfit.

Izraelita hitközségi gyűlés. A szekszárdi izr. hitközség képviselőtestülete, folyó hó 7-én dr. *Müller* Ferenc elnöklésével tisztújító közgyűlést tartott. Elnökké *Leopold* Sándort, alelnökké dr. *Leopold* Kornélt, pénztárossá *Schloss* Lajost, ellenőrré *Schmid* Mór választották meg. Előjárók lettek: *Krón* Sámuel, dr. *Pirnitzer* Béla, *Salamon* Armin és *Wolf* Henrik.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Felolvasás a muzeumban. Holnap vasárnap a muzeum képtár termében felolvasás lesz „A rómaiak irodalma” címén. A terem fűtve van. Belépő-díj: 50 fillér. A felolvasás kezdete esti 8 órakor.

A nagy szekunda.

Szavalja a kis diák:
 „Téged dicsőit a zenith . . .”
 De megakad s csak nagy sugás után
 tudja kinyögni: . . . s Radir.
 Az általános kaczagást a magyar nyelv tanárja a következőleg üti el.
 Jól van amice, kijavítom, hogy nem Radir — de Nadir; jegyezze meg azonban magának, hogy bejegyeztem egy olyan szekundát, hogy ki nem törli azt sem a: »szélvészek bus harcza», sem az »égi láng», de még mint maga, akkora — radir sem!

EGYLETEK, TÁRSULATOK

A szekszárdi polgári olvasókör 1906. január 7-én d. u. 2 órakor tartotta meg *Boda* Vilmos országgyűlési képviselő, olvasóköri elnök elnöklése alatt évi rendes közgyűlést. Az elnöki jelentés szerint az egylet tagjainak száma 265 rendes és 9 vidéki tag. Ekvözben felvétetett 47 rendes és 2 vidéki, viszont kilépett 25 és meghalt 6 rendes tag. Az egylet könyvtára 1004 kötetből áll. Számadás szerint az 1905. évi bevétel 3570 K 11 fill., a kiadás 2328 K 84 fill., a pénztári maradvány 464 K 97 fill., a tagdíj hátralék 597 K. A nyári helyiség és tekepálya építésére felvett kölcsön: a kör

nagy részben kifizette, a fennálló 811 K tartozást a pénztári maradvány és tagdíjhátralék fedezi. A legérdekesebb tárgya a közgyűlésnek a házépítés volt. Az elnök bemutatatta az *Uglár* János szekszárdi építész által összeállított költségvetést, mely szerint az építési költség 23326 K 12 fillér. A közgyűlés az építést egyhangulag, nagy lelkesedéssel elhatározta, és a versenytárgyalás megtartásával az elnököt és az építési és ellenőrző bizottságot megbízta. Az építési bizottság tagjává megválasztottak: *Frának* János, *Eber* Márton, dr. *Török* Ottó, *Molnár* János, *Pekari* János, *Horváth* János, *Vinkovits* Vincze és *Fusz* Ferencz. A helyi ipar pártolása céljából kimondották egyben, hogy vállalkozó csak helybeli építész lehet és az épülethez szükséges minden munkát helybeli iparos által kell készíttetni.

Az építési és butorozási költségre 24000 koronát a Szekszárdi takarékpénztártól 5% kamatra vesznek kölcsön. A pénz felvételével *Boda* Vilmos elnök, dr. *Török* Ottó ügyész és *Székely* József igazgató bizattak meg. Az építési költség minden körülmények között való biztosítása érdekében házalap létesítését határozták el egyhangulag, melyre minden tag felévenként 1 koronát fizet. A tagok sorába felvették *Nagy* Bélát, *Csillag* Józsefet, *Herczog* Mártont, *Matié* Vladimirt, *Valdmann* Antalt és *Daróczy* Ivánt. A tisztikar lemondása után *Grossbauer* Ferencz korelnökké és *Ferner* Sándor korjegyzővé megválasztván, megejtették a tisztújítást. Az egyik szavazatszedő bizottság elnöke *Sipos* Márton, tagjai *Mihályfi* Lajos és *Ferner* Sándor, a másik bizottság elnöke *Eber* Márton, tagjai *Kunzer* János és *Rám* Ferencz. A tisztújítás a következő eredménnyel végződött: elnök: *Boda* Vilmos, alelnök: *Imberl* Ferencz, igazgató: *Székely* József, ügyész: dr. *Török* Ottó, pénztáros: *Mirih* Gyula, könyvtáros: *Kogelbauer* Lajos, jegyző: *Csizmadia* József, számvizsgálók: *Schneider* János és *Horváth* József, választmányi tagok: *T. Nyitray* Lajos Stann István, *Haja* Béla, *André* István, *Grossbauer* Ferencz, *Vacsek* László, *Sipos* Márton, id. *Zsigmond* Ferencz, ifj. *Tóth* Pál, *Janosits* Károly, *Debulay* Imre és *Horváth* Ignác rendes, *Tarlós* János és *Adler* N. János póttagok.

A szekszárdi róm. kath. olvasókör közgyűlése. Január 6-án tartotta a helybeli kath. kör évi rendes közgyűlést *Szabó* Géza főgimn. hittanár alelnök és *Nagy* György városi gazdasági tanácsos, világi elnök elnöklése alatt. A megnyitó beszédet *Szabó* Géza alelnök mondotta, rámutatva a kör tagjainak vallás-, erkölcs- és honfői feladataira. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a kör tisztviselőinek beszámolója és alapszabályszerű lemondása következett. E jelentések adatai a következők: A tagok létszáma 745, ezek között van: 123 iparos, 137 intelligens osztálybeli és 486 földműves polgár. A tagok egy évi szaporodása: 154. Elhalt 6 tag. A kör tíz évi fenállása után óta rendezett: 71 felolvasó estélyt. A körkönyvtára áll: 498 műből 587 kötetben. A könyvtár múlt évi forgalma 1051 kötet. A pénztár évi forgalma 11611-15 K, összes bevétel 6163-47 K, összes kiadás 5447-68 K, pénztári maradvány 716-06 K. Ingóságok értéke 3832-2 K. A tisztikar jelentése után az alapszabályok részleges módosítása következett. Végül a tisztújítás ejtetett meg, melynek eredménye a következő:

Egyházi elnök: *Wosinsky* Mór apátplebános, világi elnök: *Vesztergombi* Antal, tiszteletbeli elnök: *Nagy* György tanácsos, alelnök: *Szabó* Géza hittanár, jegyzők: *Döry* Sándor és *Hódl* Andor, igazgató: *Bence* János könyvtárosok: *Taksonyi* János, *Szűcs* Mihály, (Porkoláb), pénztáros: *Czirák* Ferencz, számvizsgálók: *Szulimán* György, *Takler* Ferencz, *Fent* László, választmányi tagok *Mosgai* Sándor s. lelkész, *Varga* Ferencz főgimnáziumi tanár, *Kajdi* Lajos, *Dodis* Ferencz, *Vilhelm* Ede, *Ferger* József, *Orbán* Imre, *Takács* Ferencz, *Takács* József *Keckés* Ferencz, *Steiner* József, *Bóváry* József, zászlóvivők: *Szűcs* Mihály (Morvay), *Klézli* József, rendezők: *Simon* Ferencz,

Vincze Imre, *Stényer* Béla, *Lengyel* Sándor, *Bóváry* Ferencz, *Ferger* István, (Lendvai) *Lendvay* Lajos, *Czéh* János, *Csatt* János, *Eszterbauer* József, *Ribling* Ferencz (Takler) *Kardos* József, *Takler* György (Meer), *Bors* János.

A tamási-i „Jótékony Nőegylet” rendes évi közgyűlése. A tamási-i „Jótékony Nőegylet” folyó hó 6-án tartotta évi rendes közgyűlést, mely alkalommal, az évi jelentésekből megtudtuk, hogy ezen humanus egyesület minden feltűnés nélkül, de annál szebben megfelelt az ő missiójának. Az 1905. évben ugyanis segélyezésekre, saját pénztárából 270 koronát fordított és 12 iskolás gyermeket ruházott fel. Az egyesület törzsvagyona 2523 korona, mely a tamási-i Takarékpénztárnál van elhelyezve. Tagsági díjból kegyes adomány címén és egy nyári multság tiszta jövedelméből befolyt összesen 803 kor. és 94 fillér. Az egyesületnek van 53 rendes, 4 pártoló és 5 kültagja. Az egyesület 1897. évben alakult és azóta már sok szegény árva részesült az egyesület jótéteményében. Az évi jelentést *Damokos* Árpádné pénztáros terjesztette elő, kinek kimerítő jelentéséért és fáradhatatlan ügybuzgóságáért az egyesület köszönetet szavazott.

A tisztújító közgyűlés eredménye a következő: Elnök: dr. *Kiss* Ernőné, alelnök: *Molnár* Nándorné, pénztáros: *Domokos* Árpádné, titkár: *Demeter* Dezső. Választmányi tagok lettek: *Tóth* L. Józsefné, dr. *Sterk* Józsefné, *V. Kovács* Lajosné, dr. *Gál* Béláné, *Reberics* Imréné, *Szokola* Lajosné, *Bertics* Antalné, *Parragh* Ilona urleány, *Ivelics* Pálné, *Dömötör* Sándorné, dr. *Mester* Józsefné és *Fridrik* Jusztin urleány.

Az így megalakított tisztikar- és választmányának áldásos működéséhez, ez új évben Isten áldását és sok szerencsét kívánunk, egyszersmind kérjük az egyesület tagjait, hogy szegényeinknek és gyámoltalanainknak legyenek ezentulra is mentő őrangyalai és az éhezőknek kedves alamizsna osztogatói. Halára és elismerésre azért ne számítsanak, hisz a világ oly feledékeny és oly háládatlan, hanem igenis élvezzék szívükben a szó legnemesebb értelmében, jótettnek mindenkor megnyugtató, édes, jó érzetét.

Tamásiban, 1906. jan 8-án.

X-y.

A szekszárdi Kereskedelmi Kaszinó 1906. január 14-én délután két órakor saját helyiségében tisztújító közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés 2. Pénztáros jelentése. 3. Indítvány a kaszinó helyiség tárgyában. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztújítás.

A rk. polgári társaság közgyűlése. A szekszárdi földművelők vallásos irányú egylete, a »szekszárdi róm. kath. polgári társaság» *Wosinsky* Mór apát-plebános egyházi elnök elnöklése alatt január hó 6-án, a városház nagytermében tartotta tisztújító közgyűlést. Megválasztott világi elnökké: *Vesztergombi* György, jegyzővé: *Matzon* Béla, máselnökké: *Horváth* György *Prantner*, választmányi tagokká: *Klézli* András *Pollerman* József *Vesztergombi*, *Takler* Mihály *Vesztergombi*, *Nagy* György *Hangonyi*, *Eszterbauer* József, *Prantner* Antal, *Furuglyás* József, *Czank* György, *Keckeméi* József, *Dorogi* István *Orbán*, *Berta* Ferencz és *Bóváry* László; tizedesekké: *Csat* János, *Ferger* István, *Kardos* György, és *Nagy* János.

A „Tolnai iparosok olvasó egylete” f. hó 6-án tartotta rendes évi közgyűlést. Elnök lett: *Hotter* József; alelnök: *Gyeny* Sándor; pénztáros *Kelecsényi* Rezső; könyvtáros: *Breikovics* Ferencz; jegyző: *Antal* István, II: jegyző *Hotter* Antal. Választottak ezen kívül 12 választmányi tagot.

Az ozorai polgári olvasókör f. évi január hó 7-én tartotta meg a szokásos évi tisztújító közgyűlést. A tiszti kar a következőképp alakult meg: elnöknek *Dely* Gyula, alelnöknek: *Steiger* Ferencz, jegyzőnek: *Hegyi* Károly, pénztárnoknak: *Gyövrári* Imre, könyvtárnoknak: *Raisz* Károly, választmányi tagokul pedig: *Braun* Sándor, *Fábián* Antal, *Hesz* Lajos, *Klein* Sámuel,

Krézler Antal, Molnár Mihály, Rosenspitz Adolf és Takács Pius lettek megválasztva. Ezen a közgyűlésen az ozorai olvasókör 20 éves fennállása után a tisztelet a közbecsülés és hála adóját róta le azzal, hogy a kör megteremtőjét Chohnoky Lajos községi főjegyzőt és a körnek egy régi köztisztviselőt és szeretetben álló tagját Takács Pius római káth. kántor és iskola igazgatót a kör dísztagjai sorába felvette.

TANÜGYI HIREK.

Helyesirásí füzet ajánlása. Dr. Vargha Dömjén székesfevárosi cisterci rendi tanár kis helyesirásí füzetét adott ki. Ára 30 fillér. Kapható a Szent-István-Társulatnál Budapesten, VIII. ker. Szentkirályi-utca 28. sz. alatt.

Ezen csinos kiállítású füzetet iskolai használatra a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyezte.

Mutatványpéldányt szívesen küld a kiadó.

Ezen új iskolai magyar helyesírás nélkülözhetetlen segédeszköze a tanuló ifjúságnak, hogy írásunk helyességében biztos ismeretre tegyen szert.

E füzetben a helyesírás rövid s világos szabályokban és terjedelmes nagy betűkkel szervezett szójegyzékben van ügyesen összeállítva.

Ezen füzetke behozatala az iskolákba is helyes volna, mert kell, hogy az ifjúság helyesírásunk szabályaival elméletben és gyakorlatilag teljesen tisztában legyen, hogy az életben mindinkább szükségessé vált írás biztos és könnyű helyességét teljesen elsajátítva, lépjen ki az életbe.

Ez okból ezt a hasznos füzetet iskolai bevezetésre ajánlom s arra a tanár és tanító urak figyelmét felhívom.

Szekszárd, 1906. január 10.

Tihanyi
kir. tanfelügyelő.

Tanítóválasztás. A bölcskei ev. ref. el. iskolához Tomayer Géza, a zólyomlipcsei árvaházhoz pedig Reitz Péter rk. tanító választatott meg tanítót.

Korpótlék-államsegély beszüntetés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a Ferenczy József bölcskei ev. ref. tanító korpótlékának fedezésére engedélyezett 200 korona államsegélyt 1905. év végével, annak eltávoztása folytán beszüntette.

Tanítóválasztás. Az alsótengeliczi tanítói állomásra Király Pál választatott meg.

Új polg. isk. tanár. Földes Miklós polg. iskolai tanár a napokban foglalta el állását a paksi polg. iskolánál.

Tanítóválasztás jóváhagyása. A tolnanemedi-i ág. ev. II. tanítói állomásra Káldy Gyula okleveles tanító választatott meg. A közoktatásügyi miniszter a választást jóváhagyta, úgy, hogy a 664 korona államsegélyt az ottani iskolaszék már 1905. nov. 9-től ezen tanító fizetésének kiegészítésére fordíthassa.

Szobrok az iskolai oktatás szolgálatában. A közoktatásügyi miniszter a szemléltető oktatás megkönnyítése érdekében a dunaföldvári külön szaktanítós gazdasági ismétlő iskola részére Halász István szobrásznál természet után 1/5. nagyságban készített magyar-edélyi bika és arabs-mén szobrokat rendelt az állam költségére 70 korona értékben.

Koresház iskolás gyerekek. Bátaszéken az iskolás gyermekek koresházba járnak, miért is az ottani községi iskolaszék megkereste a kir. tanfelügyelőt, hogy ezen ügyben intézkedjék. A kir. tanfelügyelő áttette ez ügyet a központi járás főszolgabírójához, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága által az 1897. évben 280/rkgy. sz. a. hozott szabályrendelet 1. pontja szerint ez ügyekben intézkedjék, mire a főszolgabíró utasította Bátaszék község elöljáróságát, hogy a 15 éven aluli gyermekeknek nyilvános mulató helyekről való kitiltását hatékonyan ellenőrizze és egyszerűen a csendőrséget is felhívta az időszakonkénti ellenőrzés teljesítésére.

A bonyhádi baptista tankötelesek beiskolázása iránt Tolna vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én tartott ülésében intézkedett, szigorúan utasította a község elöljáróságát, hogy azok beiskolázása iránt azonnal intézkedjék és az esetleg fel nem járók megbüntetését eszközölje.

Személyi pótlék. Rulyka Károly dunaföldvári gazdasági szaktanítónak a közoktatásügyi miniszter 1906. márcz. 1-től 200 korona személyi pótlékot utalványozott.

Nyugdíjintézetbe való felvétel. Keleti Márton kocsolai rk. tanító 1905. nov. 16-tól 800, Kontz Mária ódalmandi rk. tanítónő 1905. július 1-től 776, Kreskay János faddi rk. tanító 1905. május 1-től 750, és Pápa György paksi tanító 1906. január 16-tól 800 koronával az országos tanítói nyugdíj intézetbe felvételre.

Új községi iskola. Medinán községi iskolát állítanak fel.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Esküdtszéki tárgyalások. A szekszárdi kir. törvényszék mint esküdtbírószék folyó évi február hó 12-én kezdte meg főtárgyalását. Tárgyalásra eddigelé négy bűntügy van kitűzve. Szántó István madocsi lakos ellen fiának Szántó Józsefnek agyonlövése miatt. Czágány Márton dunaföldvári lakos ellen, Rivnyák József dunaföldvári lakos szándékos megölése miatt, Vicsik István dunaföldvári lakos ellen felesége, sz. Bor Máriának forgópisztollyal súlyos megsebesítése miatt.

SPORT.

Vadászatok. Fónagy József gógai vadászterületén e hó 6-án vadászat volt. Résztvettek: a házigazdán és neje kívül Gajári Ödön a házi gazda apósa, továbbá: Perczel Dezső, Dörny Pál vm. alispán, Hazslinszky Géza törvényszéki elnök, Kurz Vilmos árvaszéki elnök, Forster Zoltán vm. tb. főjegyző, Szévald Oszkár vm. III. aljegyző és neje, br. Fiáth Elemér szolgabíró és br. Orosdy Lajos és neje. 75 drb. fácánkakat, 70 drb. nyulat és 1 drb. rókát lőttek.

A Leopold-féle ózsáki bérleten Czirják Frigyes intéző szintén sikerült vadászatot rendezett. 17 vadász 101 nyulat lőtt. A vadászat után kedélyes lakoma következett.

MULATSÁGOK.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi r. k. olvasókör régen bebizonyította már, hogy a felnőttek oktatásának szinte egyedül lehetséges módja a szórakoztatva oktatás. S ebben a kör elnöksége fáradságot nem ismerő buzgalmat fejt ki. Vallásos, hazafias, hasznos és mulattató tárgyú felolvasások, szabad előadások, szavaltatok, színelőadások, valamint az énekhar működése mind alkalmas módok és eszközök a tagokban nemesebb érzéseket ébreszteni, a műveltséget terjeszteni s főképpen az ifjúságot a rossz társaságtól elvonni s a léhaságtól és duhajtságtól elszakítani. A farsangi mulatságok sorozatát e hó 7-én műkedvelői színi előadással kezdték meg. A „Sárga Csikót“ Csepreghy Ferencnek remek népszínművét adták elő a kör derek műkedvelői kiváló sikerrel. A főszerepet játszó Taksonyi János (Bakay), Hahn Annuska (Erzsike), Bencze János (Csorba) és ifj. Ujj János (Csorba Laci) nehéz, de nagyon szép szerepüket feltűnő értelmességgel és mély érzéssel alakították. Ujj János az anyjával való jelenetében, midőn atyjának rabságát tudja meg, Bencze János pedig a 15 év után feleségével és fiával való találkozásnál, valamint az utolsó felvonásban, midőn Bakayt leleplezni készül, oly drámai erőt mutattak, a melyet vidéki színpadon színesnél is ritkán találunk. Szücs Mihály,

mint Boltos Iczig és később, mint a Hólyagos csárdása igen jó műkedvelőnek bizonyult. A többi szereplő is: Horváth Erzsike (Csorbáné), Takács István (a pusztabíró), Kardos József (Pista, utóbb Peti), Bóvári Lajos (Harasztos, majd Szunyog), Kaszler Ferencz (Bogár), Vincze Imre (Gazsi), Bóvári Ferencz (Bagó), Bánovics Teruska (Böske), Bors Juliska (Kecskésné), Bencze Rozika (Trézsi), Reiter Ferencz (Ferkó), Rácz Juliska (Panna), Grósz Ferencz, Szabó József, Susák József és Ferger Mátyás (czigányok), és Simon Annuska mind megérdemelnék, hogy külön-külön foglalkozzunk velük. Valamennyien derekasan megállták helyüket s élvezetes estét szereztek a nagy termet zsufolóság megtöltött közönségnek, mely elismerésének sürü tapsokban adott kifejezést. Mulasztást követnénk el, ha nem emlékeznénk meg a sikerült rendezésről, mely Szabó Géza köri ügyvezető elnöknek érdeme és a dalok szép előadásáról, a mi Nemes Győző karmester szakértelmét dicséri. A sugót, Buzás Mihályt nem hallottuk, amiért is hálával tartozunk neki. Ezt a hálát ugyan könnyen érdemelte ki, mert a szereplők pompásan tudták a szerepüket. Az előadás jövedelme 260 korona.

A „Tolnai Kaszinó“ 1906 évi január hó 27-én, szombaton, a „Fehér Ló“-szálló összes termeiben a Kaszinó könyvtár-alapja javára, Márkus dunaföldvári hírneves zenekarának közreműködése mellett Kaszinó-Bált rendez. Belépődíj: személyjegy 2 kor., családjegy 5 kor. Kezdeté este pont 8 órakor. A máshonnan jövő igen tisztelt vendégek, kik kocsit igénybe venni szándékoznak, kéretnek, hogy ebbeli kívánságukat a vig. biz. elnökségénél intézkedés végett bejelenteni kegyeskedjenek. A kulturális czél érdekében felülfizetéseket köszönettel fogad s nyilvánosan nyugtáz a vigalmi bizottság. Vigalmi bizottság: Dr. Szily Géza diszelnök, Szily János pénztáros, Stern Árpád elnök, Krámer Bernát, Námh József ellenőrök, Ablonczy József, Antal István, Brucker Antal, Buday László, Fenyő Imre, Klein Mór, Krámer Miksa, Leitersdorfer A., Pirgi Ferencz, Schön József, Strasser Ármán, Török Gábor, Veszprémy Győző, Wittinger Károly, Anaigl Ferencz, Berger Géza, Bucher Ádám, Edelmayer R., Fornelli D., Krámer A., Perler József, Preller József, Stern Miksa, Szekeres István, Tózsér Miklós és Weisz Géza.

A „Faddi Keresztény Munkás-Egyetel“ 1906 évi január 21-én (vasárnap) a „Korona“ vendéglő nagytermében saját könyvtára javára táncmulatságot rendez. Belépődíj: személyenkint 40 fillér. Családjegy 1 korona. Kezdeté este 7 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

A bátaszéki önkéntes tűzoltó-testület 1906 évi január hó 13-án a „Korona“ vendéglő helyiségeiben saját pénztára javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépődíj: személyenkint 1 kor., családjegy 3 korona. Kezdeté esti 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

GAZDASÁG.

Gazdasági közgyűlés. A tolnamegyei gazdasági egyesület folyó évi rendes közgyűlését jövő hó 6-án délelőtt 10 órakor fogja megtartani Jeszenszky Andor elnöksége alatt Szekszárdon a megyeház kistermében. A közgyűlés tárgysorozatát jövő számban fogjuk közölni.

Szőlővesszőt rendelők figyelmébe. A földmivelésügyi miniszterium f. évi január hó 7-én kelt 97264/VIII—I számú rendeletével tudatja, hogy a II-ik szől. bor. felügyelői kerületből beérkezett vételajánlatok kielégítésére a csála-barackai állami szőlőtelepről f. év tavaszán Szekszárdra érkezik: 200,000 drb I. oszt. sima Rip. portalis; 200,000 drb I. oszt. gyökeres Rip. portalis; 250,000 drb II. oszt. sima Rip. portalis; 75000 drb II. oszt. gyökeres Rip. portalis; 100,000 drb I. oszt. sima Rip. Monticula; 50,000 drb I. oszt. gyökeres Rip.

Monticula; 100,000 drb II. oszt. sima Monticula és 20,000 drb II. oszt. gyökeres Rup. Monticula vessző.

Közgazdasági előadás. Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” közgazdasági szakosztálya folyó hó 23-án délután 4 órakor Budapesten (Köztelek, Üllői-ut) **közgazdasági előadásokat** rendez: Az Orsz. Gazd. Egyesület igazgatósága felkérésére e napon **Molnár József** mezőgazdasági előadó, a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület titkára tart előadást a múlt évben lefolyt **dunántúli munkásmozgalomról**, melyről előadó alapos és bő tanulmányozás után a megyei gazdasági egyesület igazgató választmányi ülésén is megtette annak idején terjedelmes jelentését s ennek alapján egy javaslatot is dolgozott ki.

Szerkesztői üzenetek.

K-i Károly urnak Tolna. Köszönjük a szives tudósítást.

D-y Gy. és H-i K. uraknak Ozora. Fogadják köszönetünket a szives értesítésért. Közérdekű közleményeiknek máskor is nagyon szivesen adunk helyet.

B-k. I-n Simontornya Nagyon köszönöm szives megemlékezéset. Kerem támogatásodat jövőre is.

Dr. Sz. E. Szekszárd. Félreértés van a dologban. Először is azt a kis apróságot nem volt **főmunkatársunk** írta. Nem is tudott róla, másodszor pedig az, **személyre** egyáltalán nem vonatkozik. — Velelten dolga az egész, annál is inkább, mert mi a személyeskedésnek még a látszatát is kerülni szoktuk.

K. M. J. Simontornya. Megkaptuk második levelét is. Megvalljuk azonban, azt a kis közleményt amugy sem közöltük volna, mert kerülnünk minden olyast, amely a felekezetek között bizonyos surlódást idézhetne elő. A templomban történtek tehát maradjanak az egyházak belső ügyei. A másik közleményt jövő számban köszönettel felhasználjuk. A kívánt dolgot majd kikeressük. — Üdvözlöt.

L. V. Sorát ejtjük, de aktuális érdekű cikkekkel vagyunk túlhalmozva s e miatt a tárcsarovatot mellőznünk kell esetleg még a jövő számban is.

Dr. R. L. S.-patak. Köszönet. Levél megy. **K-r. J. Vajta.** Nagyon köszönjük. De jövő számban hozhatjuk csak.

D-y. D. B.-pest. Jövő számban okvetlenül.

NYILTTÉR.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, akik bánatunkban együtt érezvén velünk, szeretett nagybátyánk végtisztességén megjelentek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket szívünk fájdalját enyhítő részvételükért.

Szekszárdon, 1906 január 11.

A Schneider-család.

Hivatalos hirdetések.

4142 sz.
1k. 1905.

Árverési hirdetmény.

A paksi kir. bíróság, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Paksi Takarékpénztár végrehajtónak, **Stern László paksi lakos végrehajtást szenvedő ellen** 1000 korona s jár. iránt indított végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék területén levő, a paksi kir. bírósághoz tartozó a nagypaksi 980 sz. tjkönyvben foglalt 1201 hrszám 1061 és 1065 népsorsz. ház udvarral a Mészárszék utcában 2944 korona kikültési árban **1906 évi február hó 8-ik napján d. e. 10 órakor** a kir. bíróság tkvi irattárában megtartandó árverésen az alábbi feltételek mellett el fog adatni.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikültési ár 10 %-át bánatpénz fejében letenni s vevő a vételért

három egyenlő részletben a dunaföldvári kir. adóhivatalnál 6% kamattal lefizetni köteles s végre, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkvi hatóságnál és Paks község előljáróságánál megtekinthetők.

Paks, 1905 évi november hó 9-én.

Szentpétery,
kir. jbiró.

469 és 477 sz.

1905. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. tvszék és a bpesti V. ker. jbiróság 1905. évi 108. 75? és 1905 Sp. XIII. 847/4 számú végzése következtében Dr. Meller Mór budapesti ügyvéd által képviselt, Kann és Heller cég javára, **Riga László Muth pusztai lakos ellen** 730 kor. 80 fill. és 53 kor. 85 fill. s jár. erejéig 1905 évi decz. hó 6-án és 12-én fogatósított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1870 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m: szobabutorok, ágyneműek és

locomobil teljes felszereléssel és 1 ganz féle henger nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tamási-i kir. járásbíróóság 1905 évi V. II. 423/2 1905 V. II. 424/2 számú végzése folytán 730 kor. 80 fill. és 53 kor. 85 fill. tőkekövetelés, ennek a lejárat napjától járó 6 és 5% kamatai és eddig összesen 51 kor. 62 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Muth pusztához tartozó deszkametsző malomban alperes lakásán leendő megtartására **1906 évi január hó 24-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamásiban, 1906 évi január hó 6-án.

Kiss Róberth,
kir. bír. végrehajtó.

Árlejtési hirdetmény.

A dunaszentgyörgyi evang. reform. egyházközségben egy új **elemi iskolaépület építésénél teljesítendő**, összesen 36287 kor. 88 fillérrel előirányzott **munkák elkészítése**, illetőleg **anyagok szállítása** iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdetnek:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai vállalkozók, kik tüzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlatok csakis az összes munkákra tehetők.

3. Az egykoronás bélyeggel ellátott és az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő biztosítékkal felszerelt lepecsételt ajánlatok legkésőbb **február hó 15-én délután 2 óráig** a dunaszentgyörgyi ref. lelkészi hivatalba nyújtandók be, a melyek ugyanott és ugyanazon a napon délután 3 órakor fognak nyilvánosan fölbontatni.

4. A tervek, költségvetés, építési föltételek és szerződési tervezet a dunaszentgyörgyi községházában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

5. Pályázók kötelesek ajánlataikban kitüntetni azt, hogy az építési feltételeket tudomásul vették és azoknak magukat alávetik.

6. Fentartja magának az egyházközség azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhat.

7. Elkésve érkezett, távirati uton küldött, valamint utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Dunaszentgyörgy, 1906 január hó 10.

Káta Endre

ref. lelkész.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitűnőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuvt, rheumát** és egyéb meghülésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitűnő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közi kiállításon díszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei föelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árengedményben részesülnek.

14—52

Névjegyeket,

**meghívókat,
tánczrendeket s
egyéb nyomtat-
ványokat gyor-
san szállít**

Báter János
könyvnyomdája Szekszárdon.

Elköltözködés

következtében szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó:

Szekszárdon a legelső helyen, **jobb parásztán** fekvő 12 holdas és Puksz-völgyben fekvő 2 holdas, kitűnő borfajokkal teljesen betelepített

szőlő

egyben vagy két részben.

Ugyancsak eladó ezen szőlőkön termelt 400 hltr. kiváló minőségű **rizling** és **vörös bor**.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Fischl Lajos

butor- és épület-asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és iroda-berendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Női kalap-divatterem

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Kalap-divatkülönlegességek bécsi és párisi modellekben; — menyasszonyi koszorúk és fátyolok; gyászkalapok és fátyolok, szalagok, virágok és egyéb diszes különlegességek Nagy raktár gyászkalapokban.

Fránek Jánosné divatárusnő.

Helybeli megrendelések házhoz küldetnek. — Vidéki megrendeléseket bérmentve bármely postaállomásra küld.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy ez év december hó 10-től Szekszárdon, a kaszinó Bazár-épületében

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, likőr-, tea-sütemény-, ásványviz- és déligyümölcs-üzletet

nyitottam, amelyben raktáron tartok minden e szakmába vágó cikket a legjobb minőségben, de különösen b. figyelmébe ajánlom:

Valódi Cuba kávé
Arabiai Mocca kávé
Arany Jáva kávé
Legszébb gyöngy kávé
Valódi angol teasütemény
Finom Koeslin teasütemény
Finom Koeslin piskóta
Különféle szárdinia
Különféle páczolt halak
Legfinomab Mandarin-tea
Valódi Souchong-tea
Legfinomabb császárkeverék-tea
Legfinomabb fejedelmi tea
Valódi Popoff-féle orosz tea

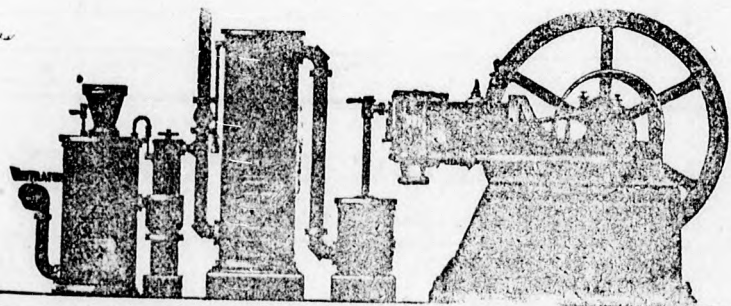
Világhírű Hornimann-tea
Valódi braziliai rum
Finom Cuba rum
Legfinomabb jamaikai rum
Szegedi paprika
Szegedi tarhonya
Stockerai lencse
Stockerai borsó
Zöld bab
Zöld borsó
Legfinomabb Karolin rizs
Legfinomabb Glace rizs
Legfinomabb Japán rizs

Főtörökvésem mindenkor a legjobb és idényszerű friss árukat szállítani, valamint jutányos áruk által a t. vevőközönség meglegedését kiérdemelni Szives pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel

Minden vevő, ki 10 korona értékben készpénzben vásárol, 2% 3-6 pénztári engedményben részesül.

GAUSZER ÁDÁM

fűszer- és csemege-kereskedő
Szekszárdon, kaszinó Bazárépület.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasúti óde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomotók, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemeltetéssel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

12-52

Villamos és gézerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszer készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, hur stb. stb. míg REMÉNYI legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-utca 58 sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

12-52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen.

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe).

12-52

Nincsen betegség házában,

ha meghozatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvény, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszag-egredülést, köhikét, gyomorfájást, szóval minden betegségek megelőzésére, hogy minden háznál készületben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel.
Grósz-Magy Ferencz gyógyszerész Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapest: Török József gyógyszerárban, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedró**, melyről a legrovidebb idő alatt a legszébb bajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

12-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 12-52

Ha köszvényben, reumában szenved,

ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg **Dr. Fleisch-féle köszvény-szeszt,**

mely csúzt, köszv. vnt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrövidebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használható. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:

Dr. FLEISCH EMIL

„Magyar Korona“ gyógyszerárban Győr, Baross-ut 24. szám.

Budapesti főraktár: Török József gyógyszerárban Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

12-52

Részletfizetésre

porzellán és üveg szervizek, lámpák, óhíne-ozlat. Kétféle képes színes ábrap. Ugyanott narázék felvételére. Kik vendéglőket, kereskedőket és henteseket látogatnak, az összes szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel.

Ivánkovits Károly és Fia Szegeden.

12-52

Levélpapírok

egyszerű és gyönyörű díszdobozokban a legolcsóbb áron szereshetők be

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában

SZEKSZÁRDON

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálók válaszbélyeg ellenében.
25—52

Ház eladás.

Szekszárdon, Uj-utca 377. számú ház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos.
3—3

Tüzipa- és szén-eladási hirdetmény.

Tisztelettel tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy nálam mindennemű

száraz tüzipa

ugyszintén bel- és külföldi legjobb minőségű

S Z É N

legjutányosabb árban kapható.

Elsőrendű **bükk-hasáb** gőzerővel fűrészelve métermázsánkénti súlyban **1 frt 10 kr.** Összeapritva **1 frt 30 kr.**

Szlavonai **éger-hasáb** méter öle **13 frt;** összefűrészelve és újra méter-ölbe összerakva a fűrészelésért **80 kr.** számítatik.

Fuvardíj saját kocsimon méter-ölenként **70 kr.** Kifogástalan üvezés és szénmérésért kezeskedem.

Tisztelettel
4—4

Mutsenbacher Ödön

tüzipa és szénkereskedő
a vasuti állomással szemben a saját házában és telepén **Szekszárdon.**

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodabátása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtli, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit béki-tette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segítettek és sok embernek életét számos évvel meghosszabbították.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.
33—52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kinéses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivivta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olesó kutforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi árnál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

25—52

BÁTER JÁNOS KÖNYVNYOMDÁJA SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű
MEGHIVÓKAT,
számlákat, körleveleket, nagyobb műveket,
ZÁRSZÁMADÁSOKAT
és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

A varrógép csak akkor varrógép,

ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló
**Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin**
varró- és műhimzögép
és családi
Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti
**Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin**
iparos varrógépeket
adunk el
10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.
A műhimzés tanítását szakkezelt műhimzönök díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:
vetőgépek, szecs-kavágók, darálók, répavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)
varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára
SZEKSZÁRD, Garay-tér.

28—28